

Kursus, men det glippede. Jeg ved derfor ikke, hvorfra han har dette Kendskab til disse Skoler. Jeg vil derimod sige, at jeg som gammel Seminarist dog har noget Kendskab til denne Sag fra en Tid, da Seminarierne i det hele maa siges at have uddannet deres Elever paa en saadan Maade, at det var til almindelig Tilfredsstillelse af Tidens Krav. Da havde man to Maader til at bringe Eleverne Kendskab til Undervisningsmaaden. Den ene var den, at de gik til Byens Børneskole. Men hvordan gik det til? Tro De virkelig, at det var saaledes, som et æret Medlem oplæste her, at det foregikovre i Sverige, saa tager De stammelig fejl. Det bestod deri, at et Par Elever gik hen i Skolen og der under en dygtig Lærers Vejledning saa paa hans Undervisning og deltog deri i enkelte af de mere materielle Fag; ja, de kunde ogsaa saa Lov til at overtage Undervisningen i Historie og Geografi i mindre Omfang. Jeg mener, at det var saa godt for de vedkommende Elever, at der ikke kunde være Tale om andet, end at man maatte ønske, det kunde vedblive, ja endogsaa kunde udbides betydeligt. Hvis man tror, at Børnene tog nogen Skade deraf, saa betvivler jeg det. Jeg ved ikke af, at jeg, som er en af dem, der have været under dette Martyrium, som det efter de Herrer's Fremstilling var, tog nogen Skade deraf. (Uafbrydelig). Ja, de Herrer maa ventte lidt. Derimod var der noget helt andet, og det var dette, at de flinkeste Skolebørn bleve førte ned paa Seminarier, undertiden en 10—12 Timer om Ugen, for der at eksamineres af forskellige Seminarieelever, og jeg vil indrømme, at dette gjorde, at vi bleve en hel Del kritiske — og jeg var maaste ikke af de ringeste til at kritisere disse Umuligheders Spørgsmaal og være med til undertiden at give et Svar, der var aldeles vilbende. Men det er der jo slet ikke Tale om, nej, det, man ønsker nu, er jo tværtimod at saa de Kommuneskoler og private Børneskoler, som ville stille sig til Raadighed i saa Henseende, indrettede saaledes, at det kunde være ikke en Klasse, men helst 3—4 Klasser, saa at det ikke blot var to Elever fra Seminarier, men helst 7—8, der gennemgik de forskellige Alderstrin lige fra Bogesolen op til de ældste Elever under en dygtig Lærers Vejledning. Jeg tror ikke, der er en eneste, der vil se nøgternt paa denne Sag, uden at han vil indrømme, at det maatte være ønskeligt selv for dem, som allerede i Forvejen havde en temmelig stor Vælske, inden de kom ind paa Seminarier, at deltage i saadanne Øvelser. Nu sagde saa det

ærede Medlem fra Årsens, at det vilde blive en temmelig stor Bekostning, hvis det skulde gøres omkring ved de forskellige Statsseminarier. Vi have jo for det første kun 4, og saa vidt mig bekendt er der allerede paa de fleste Steder 3 Klasser; og det vilde derfor slet ikke koste saa grumme meget at saa indført en fjerde. Men selv om saa var, saa siger jeg, at dersom Eleverne virkelig kunne saa et saadant Kendskab til Undervisningsmaaden eller rettere til en dygtig Lærers Maade at tage Sagen paa, saa er det i Statens velforstaaede Interesse at ofre noget paa dette, og dersom man saa skulde tro, at de Byer, i hvilke Seminarierne ligge, ikke skulde indlade sig paa det, tager man stammelig fejl. Tværtimod, der er en stærk Rist om at saa Seminarier, vi kunne jo se, hvor de løbe med Adresser om Kvindefeminariet, begynd bare paa at ville tage et Seminarium fra et Sted, hvor det ligger, saa skulle vi se, at der er Interesse for at beholde det, og jeg har aldrig hørt, at nogen af disse Seminariebyer i deres store Almindelighed have været misfornøjede dermed, og ment, at deres Børn led Skade paa den Maade. Dersom det skulde føre til dette, at vi kom til at flytte fra Landsbyerne, hvor Statsseminarierne nu ligge, ind til Byerne, vilde jeg stille mig i Række med det ærede Medlem for Aalborg Amts Afd. Balgkreds (A. Thomsen) og fra Årsens (Verntsen) og sige: Nej Stop! Jeg tror nok, at den Undervisning, der ledes ude paa Landet, i det hele er meget mere vejledende og meget mere udviklende for unge Mennesker at overvære end den, der ledes i Købstæderne, ligesom jeg tror, at de Seminarieelever, der ville færdes inde i Købstæderne, ville saa et helt andet Udseende, end de have, naar de kun møde frem fødte paa Landet og opdragne paa Landet. Men jeg tror nu slet ikke, at der er nogen Fare for, at det skulde føre dertil. For det første skulde der dog vedtages en Lov derom, thi Regeringen kan jo lige saa lidt flytte et Seminarium som nedlægge det, uden at det bliver vedtaget ved Lov, saa den Fare staar slet ikke for Døren. Men den vil heller ikke komme til at paatrænge sig den højt ærede Minister som en Nødvendighed, thi de Landkommuner, der have Seminarier, skulle nok vide at indrette deres Skoler saaledes, at de ere saa tidsvarende som muligt, tilnærligvis med nogen Hjælp fra Staten. Men jeg skal indrømme, at her komme Griseminarierne sandsynligvis til at blive noget stedmoderligt behandlede, idet de ikke have den Myndighed, som Statsseminarierne have, til at forhandle og ordne deres Sager med